

Sz. XVII

nr 1362

NO W I N T

Z C Z E C H

T

O PRZTODZENIV TTCH LVDZI,

tudziez o zbuntowaniu przeciw Cesa-
rzowi, przytym, y Nowiny
Węgierskie.

Przez

BARTHOSZA POGODZINSKIEGO Ryc. P. wydane

Roku pánstkiego / 1 6 2 0.

8.924/424

Do Czytelnika Łaskawego.

IAKO w Wenecyey nie mąsß nic droższego nąd Truciźnie; Ták w Czechach teraz niemaß nic tanższego nąd śmierć: abowiem mychelnawßy sie z obediencyey Cesarßkney, przeciw Bogu y zwiierzchności jego, prawnieną zgube Kościoła świętego zbuntowalißę. Cztery przyczyny są wojn między narody xawßę. Pierwsza, albo Relligiay contempt, albo krolow Tyranstwo, albo rebellia poddanych, albo waśni priwatne przet ozonych między soba, ale zda mi sie, że nacierßa ieß Contempt religii: bo ea affligit grauitergdyż wniey ieß vinculum pacis & bonæ fortunæ, nec vllum vßpiam nocendi efficacius telum quam in falsis prophetis. Naydzie diabeł poduszczenie ná chciwość, takomßtuo, na okrucność zagiem. Raczżę te nowiny strąßliwe przyiać. aż sie dało Bog lepszych doczekamy.

u. Bibliothek
Munich

A Czkolwiek národ czeſki do poſtrewnoſci Polákóm zwyſt ſie odzywáć / przeto iſz obádwa národy od dwu bráć i rodzonych poczátek ſwoy wymodza : ie-
dnáć od cnoty y ánimuſu Polſkiego dátek ſie od-
ſtrychnáć. národ to ná wſytkiem Moſkwie po-
dobny / ná wzgarde y obelzenie wſytkich przyſtównych bráć i
ſwoich odrodzony. y co ſie Lwem pieczetuiá / ci ludz ie ſluſnieby
mieli Szkorpionem bo im ten pánuie : Mars w domu iego ma
mieſtkanie Tripliciras iego ieſt Septemtrionalis, ſapor ſaluſus, na-
tura frigida & humida, & omne frigidum eſt uenenofum. A
Marſowe co za przyrodzenie. Ex rebus facit contentiones, ri-
xas, militiam, bellum, uictoriam, tyrannidem uolentiam. Ex
perſonis contumelioſos, ſeditioſos, coniuratos, prædones, ira-
cundos, conuitiatores, Miniſtros ſcrudeles, audaces, inuerecun-
dos, ſeditioſos, Chirurgoſ, Liçtoſ, Duces, Capitaneos.

To wſytko Czechowie w przyrodzeniu máia / ci oſiedli o-
taauam domum Scorpij, to ieſt mortis, że radzi zabiáia / bo iáko
mowia Co Czech to kát / co ſárarz to Miniſter. Zgadza ſie zem-
na on z młodoſci záraz dowcipnie uczoney / á ná ſtaroſć dziwnie
ſwierośliwy Aneas Syluius, piſac y oſkárzáiac ſie przed wſytk-
kiem ſwiátem. Gdziekolwiek ieſt ná ſwiecie co złego Czeſka zie-
mia ſwiadkiem ieſt / Ktorzy náſych wieków odrzućiwſy Rzym-
ſkiego Koſciół poſluſeńſtwo / podeptawſy Oycowſkie nabo-
żeńſtwo / Kápfany Chryſtuſowe pozábiawſy / bez wiáry / bez
obyczáiw dobrych / w łoti oſtwach / gwałtach / zbrodniach / w
kázdym plugáſtwie żyiac / przeciw poteźnym Krolóm / niezliczo-
nym ludzióm / doſwiadczoneym Hetmánóm / oſytkowaným woj-
ſkóm / niezwyćiezeni zoſtawáli : A to im doſtatki wielkiem podu-
ſzczeniem bywáły / Sed ueriffima eſt Chriſtianæ religionis aſſer-
tio quæ poſt uitam huius ſæculi patere alteram aſſerit. A zwlá-
ſzjá tym / Ktory tu ſine querela żyli. Owo dobrym ludzióm / Kto-

is uirtus in celo ciuis nec prouincia est, quæ tempore nostro
plures Christi martyres quam Bohemia produxerint: narod to
a primordiis zły/ niechrześcijański/ ná lupiestwo chciwy/ słowá
nie ztrzymać dziwnie osobliwy/ tak Ślacha iako pospolstwo:
Czemu/bo prawdy nie znaia/ y v nas w przypowieści iest. Azam
ia Czech słowo trzymać.

Przy takich tedy przymiotach/ á zaż tam ma sie znaleźć ma-
drość. Na pierwszym założeniu państwa/ po śmierci Libuś.
Gratufowey Córki/ Własta siostra iey Kzad wziąwszy nad
Czechami/ tak sie zmocnila/ że białychgłow do siebie nabrawszy/
woyską zbierała/ y siedm lat iako Harek piśe/ Niewiaśty ná
chłopiech iezdžily/ y wiele zlego w Czechách broiły aż do Roku
Pánstiego 744. tam potym za fortelem Przemyśłowem porażo-
ne/ á zwierzchność ich wedle zwyczajui ná spodek włożona.

Druga mądrość Czeska/ postanowili ná Polskę wojować/
y iuż w drodze byli/ kiedy ná nich z skąty Bába wieszcza zawoła-
ła/ Poczekaycie/ Poczekaycie/ iezeli Bogom swym nie ofiaruiecie
Osta/ nie tam nie wstacie/ ktorey baby wstuchawşy / Osta
wpiętkli y ziedli/ á Slezakom łeb zóşyma dali/ ztad po dziedzien
Czechy zowa Ezel fresser/ á Slezakom wiawşy suknie rog. vcho
osle wkażnia znaczyć/ że to chlopi bázro mądrzy iako Ostowie/
y tak osta ziedli/ y Polski nie dostali.

A co sie tknie Enoty ábo wiary/ dobrych obyczajow/ tam
nie szukay/ moze wşytki Krole dobre w pierścionku wyrznać:
From domu Kałuskiego zacnego. Wacław piary/ okrutnik
wielki Łatowi był kmiotrem zostat/ dla czego też y Państwa po-
stradał Kzyskiego/ y aby mu Syná w pieluchách ná Cesar-
stwo koronowano Intrate wşytkę Kurşierom oddal z Krole-
stwa Kzyskiego.

Przemysławowi Pierwszemu dyabli miasto cztery dni
oblegli/ y niewiedzieli kto był/ tak wiele poń byto ich przypilo/
mogac go ieden wnieść/ bo księzcy y Kátholikom był nieprzyja-
cielem.

Włodzisław

zniersto / Zebub po Żydowsku / mucha w gardło mu wleciała / y
tak w nim fiska / powierciawszy / Monokulem wypadła a iego za
sobą w tydzień do piekła pozwała : piękny pogrzeb ?

Drohomira Krolowa iz S. Wacława meżowi zabieć
kazała / ziemia sie rozstapawszy / z wozem y z konimi do Pluta
na puszcila. Strachytkwasá syná tey Krolowej diabel kwasny
odawil.

Spityhniem / Niemce / narod weżony wszytkie z sie-
miej Markę za nimi : bo Niemkini była / y siostry mnyskie wy-
gnał.

Władysławowi Polskiemu Krolowiczowi / co był Pánem
ich na despekt pospolstwo / o nie uczynienie liczby dostateczney /
Káyce z Kátusią porzuciło / acz tego przypłacili gardły y maie-
tnościami : ábowiem samemu Krolowi sprawiedliwość na-
leżała.

Niegodzi mi sie iednak Enoty Zygmunta pierwszego opu-
ścić ktory 16. lat nie był koronowan / y przecie nie mógł swego
na nich przewiesić : Co tylko do kazał wieczney pamięci godny /
ze Sekte Piskarska ze Franciey przyniesiona / Adámito nagie / Tá-
borytány / okrutne Heretyki / ktorzy lud zwozdzili zaraźliwą wi-
rą. Dał uczynić troiákie subienice / y na wierzchu Arcykácerze / w
pośrzodku Ministry / a na spodku Apostaty kazał powiesić.

Piánstwo tak Czechowie / w dziwnym zaleceniu máia / że
Kiaże iedno / gdy iuż dzieci mamta zostawiła / przynim legaty w
połkoiu : o pół nocy zwyklich zawse budzić / pytaiac iesli che-
pić / a gdy nie rzekły nie bo ich sen zabawiał / to on wstawszy /
wino im przez dzieki w gebe lał. Dzieci nie przypuścile bedac
winu / iáko wypity tak zaś náząd zrzuciły / obrocicwşy sie do żo-
ny mowil : Ex alio inquit concepti meretrix nie moie to
dzieci / bo cała noc spia a pic nie płaczą / a iákoż tu ma być
rozum / gdzie wiecey w gebie smáku / niż w głowie ma-
drości.

Zuldrych z nowego domu / miedzy Czeskimi Pány prze-
wago

przeszali / wprawił ich zaraz do wina / ale nie w to Ratuskie y
Bawarskie / bo są słabe / Breteńskie y Traminie kazał im da-
wać. Pytał go Cesarz Fryderyk dla czego to czynił / odpowie-
dział / dzieci moiegdy dorosła / że się nie da iako wpiia / Rzekł
Cesarz / bymiał miał syna / a miałby wino pic / odrzekł bym
sięgo / Tak Cesarz w trzeźwości Cnoty zachowanie bydź rozu-
miał.

Jako oszczędny naród Czeski w pićiu winą / Kieże iedno
zaprosił Francuzow trzech / Dantesa Poete / sławnego na obiad
a pod Wieżozółdem w ogrodzie zaśiedli / a w ten czas kiedy owo
muchy stadem latała y do każdej potrawy wsczepiała się kosto-
wać która lepsza / chłopiec oganiając Páná / iż nan często wiał /
kazał mu przestać : mucha była rada okazyey / przyleciawszy za-
raz w kubku wtonęła / to co raz goście oni z mucha wino na zie-
mie wylewali. Gospodarzowi nie miło / y chcąc obyczay-
nie bez gniewu goście upomnieć / aby tego nieczynili : sam
wpadł mucha za strzydła wiał / y tak wyiawszy / nad kub-
kiem otrząsnął / a potym wyszedł y zarzucił / aby to przy-
musie nie zostało / co w jego brzuchu bydź miało. Goście to wi-
dząc tak też iako y Pán czynili / iakoż nie mają stworzenia przy-
krzyszego nad mucha. słusnie y Domitian był iey nieprzyjacie-
lem zawždy.

A ta co się podobna Constitucya / Syluius píše / apud Bo-
hemos hoc vectigal exigi nequit, apud quos lupanaria & quæ-
uis pacta publica Hussitarum lege prohibentur. Cnotliwi pra-
wodawcy.

Czynili ci Cstojedzcy y wielkie szkody w Polsce Gnie-
zno y Czesłochowa wybrali / acz im też to Polacy oddali / bo ich
aż w Pradze szukali y Króla poimawszy do Brakowa przywie-
zli / y oczy wysłupili. sic ars deludicr arte.

HYSTORIA O POCZĄTKU WOTNT CZESKIET

Alka zawsze była płochość ludzi narodu czeskiego /
każdy zrad snadnie obaczyć może; iż iako iedno
Cesarze Rzymsey to Państwo obieli / po wszytkie
czasy wielkiego nieścacku doznawali / a zwlaszcza
tych ostatnich czasow / gdy kacerstwa kościelna
iedność rozrywać poczęły iawnie sie to wszytkiemu światu na
oko pokázato. Albowiem obrzydliwych kacerstw do Krolestwa
na prowadziwszy / o tym zdawna przemyslałi / iakoby Krole
stwo Czeskie od postuśenstwa Cesarzow Rzymstich oswobo
dziwszy / Rzeczpospolita wolna nastąpił weneckiey postanowili :
maiać za to iż tym bezpieczniey błedy swoje pomnazać mogli /
każdemu wolność do obierania wiary prawem opatrzo na po
dawszy. Same tylko wiare (iako oni zowia Papiestka) uchwała
pospolita zniesć / a nad to srogie edicta / y inquisicie wzedowne
na katolicki obyczaiem Angielskim wprowadzić / na to zmierzali.
A tak chcąc do skutku przywieść zamysły swoje / gdy po śmierci
Cesarza Matthiasa brat iego Ferdynand od niego ieszcze samego
za żywota Kolem czeskiem mianowany / po bracie swem na kro
lestwo nastąpił; Czechowie chcąc już koniecznie iarzmo postu
śenstwa z siebie zrzucić / a osobliwie Pánowie niektórzy czescy /
ktorych imiona te sa iako przedniejszy Herstowie.

Comes à Turn.

Comes à Slig.

Eorumdem affectus.

Comes à Zels.

Comes à Rupiew.

Berka Liber Baro.

Kinski Liber Baro.

*Smietiejski Eques; & alii proceres minorum
genium.*

14. Maju Roku 1612. potajemnie schadzki w Collegium od
Karolusa fundowanem uczynili / a żeby tym potężnicy zamysły
swoie ukonali / przypisali się naśpoł / (pospolstwem które
w rzeczach prawdy nie rozbieta ale cudzego zdania oslep naśla-
duie) rady swoje zdradzieckie odkryli : wiołac to na Cesarza / iż
im prawa poprzisiezane łamie na wolności następuie / przeto-
niełza iedno aby się wszyscy przysobie przeciw iemu : opowie-
dziali / y tak łatwo lud wszystek oszukawszy na Pana własnego
poburzyli Senat Rzymski wziawszy wiadomość / poczał
niebezpieczeństwom następującym zabiegać postać tedy do Wie-
dnia listy bez omieszkania / y iakoby wrey sprawie sobie posta-
pic miał / Małafmejszego Ferdinanda Króla Czeskiego zdania
otem oczekiywał. Przysła odpowiedź wresz tropy / przy której
posłany był y mandat Cesarzki / koronna pieczęcią zapieczętowa-
ny / w którym rozkazano było / aby wszyscy rozrywacze pokoju poz-
wani na zamku Praskim natychmiast się stawili. Pozwano ich
20. dnia Maja / staneli nie iako obwinieni / ale iako buntownicy
pospolstwem y chłastra otoczeni / z którymi się byli na zgubę
Rzeczy Spolitey przypisali / Toczyła się controuersia aż do południa
potym gdy południe nastąpiło / nie niesprawiwszy z zamku się ro-
zeszli. Nastawurż rano mandat Cesarzki czytano / y tak 21. dnia
Maja / około godziny 9. przybrawszy sobie iezdnych / y pieszych /
do zamku wiaćchali / a żeby ich buntowania nie tak łatwo posłrze-
żono niehurmem iako przedtym / ale po trzech po czterech spo-
łatnych wlic do zamku się wrywali / niektórzy z spadami inni
wszyscy ruznicami opatrzeni tak że za krotki czas / ona liczba
która się miała / y rozstrzelana zdana w 300. żołnierza zbroynego
wrosła Jątym Pan Burgrabia wniebytności Cesarzkiej pierwsze
Mieysce zasiadłszy w Palacu sadowem / uczynił on haniebnny
tych których Principalami bydz wiedział / ostrze ganił / a do in-
nych Senatorowi napominanie czynił / aby woto weyrzeli Rzeczpo-
spolita iakiey srodzienie podlegała Panowie też senatorowie spo-
winności swojej / tym surowiey one buntowniki / o występek
popelniony strofowali. Ale trudno było animusze zdzięzate
kocić

toic: którzy wściekła zapaleczliwość podburzeni iawnie po-
grozky stroili/ nie innego tylko zaboystwa y rozlania krwi na-
omisle mając. Oddali tedy chotliwym Senatorom guzy za sło-
wá/ pochwycili naprzód Pana Slawote sedziego wssytkiego
Brolestwa czeskiego/ y onego z wielkiem obelżenié zotná od zie-
mie ná 40. lokci odleglego zrzucili. Teyze smialosci ludzi
swowolnych. Pan Smyczanski Marsalek koronny/ y náwyszhy
sekretarz Krolestwa Czeskiego doznali: Pana Burgrabie toz mia-
to podkac/ by go byl sedziwi wielk y prozby zplacem zmiespane
nie wyprosily Lecz to okrucienstwo nád ludzmi zacnemí záuho-
nich serc do konca nástici niemoгло/ bacząc ich nápoly żywych
zgori ná nie strzelbe wypusćili/ ale ręká Panska kule wniósła.
Tem czásém studzy przystóczyli/ y od ziemie podniozhy/ ná miey-
sce bezpiecziemyse záprowádžili. Pan Slawota zdat sie prwie ze
Konat/ Pan Smyczanski troche mlodšy zá staraniem przyia-
ciol swoich noca do Kiozećia Bawarskiego vsedl/ Mistrz
Philip ktory ledwa iaký zwánk ná zdrowcu podiat teyze nocy
do Wiednia Ziachal. Czechowie nieprzestaiac ieszcze ná tym ztem
ze wścieklem animuszem/ ná Jezuiti sie oburžyli Posłali tedy do
nych/ aby rzeczki swoje wkladali/ y wperwnem czasie zpánstwa
Czeskiego wstapili/ Biblioteke y inne bogate/ sprzety y ochedo-
stwa kóscielne zostawizhy/ inaczey zadnego żywo zostawic nie-
mieli. Potym zruciwšy Senat Batholicki/ nowy ná mieysce iego
zasadzili/ ná Cesarza woynę iesli bytrych z brodni ná nich pra-
wnie dochodzić chciał wchwalili y bram mieyskich zolnierzá
zbroinego postavili/ drogi wssytkie oblegli/ zamki niektóre o-
begnali/ przyiezdžania y wyiezdžania z Pánstwa wssytkim zgo-
lá strogim ediktem zakázali/ wyiawšy ktoby swiadcetwa ichže
pieczęcia przycisnioné połázal. Ale nie tu stanela zápalczywość
Czesta/ mając porozumienie Zmoráwiani y szlezaki/ iásnie wie-
lebnego Franciszka a Dietrichstein/ Bardiynala kóscioła Rzym-
skiego Bystupa Olomoi iedkiego/ y iásnie wielmožnego Pana
Popela/ Gubernatora náwyszego ziemie Moráwstiey/ do wie-
zienia pobrali až ie potym przez pewné ugody wypusćili/ Pod-
ten čas gdy te Zamieshania wczedach trwały seym Rzeki od

Dur firstow na kazy / w Ratisbonie sie od prawowal. gdzie za
zgody zezwoleniem / Ferdinand Cesarzem Rzymstkiem byl de-
clatowany: Czechowie tesz rzeczy swoje na pieczy mairac / wystali
Posly swe do wojewody Rzymstkiego / ktoro mu swa ofiaruiac na
co on latwie przywieść sie dali y tak koronowany iest w prądze
1619. wrychle potym Ordines Regni w Norymbergu seymo-
wały / kedy sie tego pilnie v Krola vpominaly / aby Ludziom
Wiary Aukspurskiej exercitium wolne in Religione poprzy-
siagl. zbramial sie tego wshelkim sposobem / zaczym Ksiazeta na-
zaiutrz w Senacie zabic go byly miedzy soba postanowily. czego
on postrzeghsy / noca z Noremberku wchlopstkim obierze samo-
pierz do Pragi wcielk. Jakos ten Pan wielu na sie y tych ktorzy
stroneiego przedtym mocno trzymali obrusyl: pomewas z za-
namowa Ministrow swoich Kalwinstich / wlościolach Luter-
stich / Ostarze rozwalac / obrazy wymiatac kazal / oco na sie
wszystkie stany barzo vrazil. Niewydali w tym Pana swego
Czechowie y inny Hereticy po Slasku y Morawie / y tymze
wlasnie sposobem nad Katholiki okrucinstwa swego dokazuia /
koscioły y klasztory pustosza / obrazy y Swietych Bozych groby
woiuią / kaplany morduią Panny Bogu zaslubione do nieczy-
stego Malzenstwa poniewalaja. Czasow niedawnych w Pradze
dobywshy ciała S. Wacława Meczennika Kosci wyrzuciwshy
trune na talery zkowaly. Ksiazę Legnickie do niezbozności Lu-
terstkiej Kaplany y Zakonniki nase przymuszał. Ksiazę oleśni-
ckie Mniski do poimowania Meżow gwałtem przyciskal. pe-
wna summe pieniedzi z skarbu swego naznaczysz / ktoreby do
ic . . . niezbozney radcy przystawaly. Kapituła Wroclawska do
po przysiężenia piecdziesiat Artykulow wiary Angielskiej.
Ksiazeta Slaskie z wroclawianami przywiody. a innych ktorzy
sie tego uczynic zbramiali / od Beneficij odsadzili. Tenci iest po-
czatek y progres wojny Czeskiej zdarz Panie Boze aby Naiasneio-
shy Ferdinand nie poslusne poddane swoje pod mocswa pod-
biwshy Kosciolowi powszechnemu zdawna pozadany pokoy
przywrocil.

Wszystkich Haczyków przelw, Karmie
kom Woysko.

KROL ANGLELSKI.
IN RELIGIONE ANIMA.

Prowadzi Piechoty 15000.

Konnych 2000.

Ma Chorągwie / na których biały Lew na Szarphie
graiacy cum inscriptione.
CONTRVBABO VOS.

KROL DVNSKI.
CHRISTVS REX DOMINATOR.

Prowadzi Piechoty 12000.

Konnych 5000.

Ma Żółte Chorągwie / na których błękitny Lew żółte
barrem cum inscriptione.

HAC HOSTES FIDEI STERNAM.

PALATINVS RHENI Elektor.
FACIAM CVNCTIS PLACITVM.

Prowadzy Piechoty 8000.

Konnych 2000.

Ma Białe Chorągwie na których Żółty Lew / który trzyma w
gębie klucz a w przedniey nodze miecz / a za dniami no-
gami depce troiśka korone / cum inscriptione.
CLAVEM FREGI CORONAM SVPREMAM.

ELECTOR BRANDEBVRSKI.

In sincera Ecclesia Beatitudo.

Prowadzy Piechoty 8000.

Konnych 3000.

Ma Białe Chorągwie na nich Czerwony Orzeł / który trzyma
w pazurach Sceptrum / a siedzi na Czarnym
Lwie / cum inscriptione.

Opportunius vincam.

GENERARIS Scaturum Heland & Zeland.

*Prowadzy Piechory 27000.
Kennich 3600.*

200. Okrętów, na których ludzi 16000.

*Ma Czerwone Chorągwie/ na których Okręt między sto-
giemi nawałnościami/ cum inscriptione.
Fluctuat at non mergitur*

PALATINVS duarum Civitatum.

Iustitia Christi Papatus relictur.

*Ma Błkitne Chorągwie na których Miecz/ cum inscriptione.
Discite Iusticiam.*

ANSPACH XIAZE.

Paratus expecto.

*Prowadzi Piechory 2000.
Konnych 300.*

*Ma Błkitne Chorągwie/ na których trzy Krzyże/ Czarny/
Czerwony/ Biały/ także jedno Koło czerwone/ cum
inscriptione.*

Nec Cruces nec Rotam timeo

HENSEL CASSEL.

Magnam habeo Libertatem.

*Prowadzi Piechory 3000.
Konnych. 2000.*

*Ma Błkitne Chorągwie/ na których naga Panna Zwięzo-
ciadło w ręku trzymająca/ cum inscriptione.
Sit Prudentia in Bello.*

WITEMBERSKIE XIAZE.

In faciem dabo vulnus.

*Prowadzi Piechory 6000.
Konnych. 1500.*

*Ma Żółte Chorągwie/ na których trzy Myśliwskie troby
cum inscriptio
Vigilate & orate.*

XIAZE BADYNSKIE.

Fides meum Bonum.

Prowadzi Piechory 4000.

Konnych 1000.

Mia Czarne Choragwie na których Szachownic
w Czerwone a w Białe polą malowana / cum

inscriptione.

Vici Ludum.

KUPIECKIE Miasta, które nazywaia

Handel Stadt.

Habent Sapientiam

121. Okreżow maia, na których 8000. ludzi.

Prowadzi Piechory 14000.

Konnych 1500.

Miaia Zielone Morstkiey barwy Choragwie / na których na
malowano dwie ręce w drugiej / cum

inscriptione.

Dicta Correcta Fides.

UNITAE CIVITATES Imperiales.

Videmus, Christi inuidos

Prowadzi Piechory 20000.

Konnych 6000.

Miaia Czerwone Choragwie / na których Biała Lilia
cum inscriptione.

Florebimus vt Lilium.

SZWAYCZAROWIE.

Prowadza Piechory 30000.

Miaia Białe Choragwie / na których namalowano jednego
Szwajcarza w zielonych płudrach y krowe / ktorey on
ładziel przasądzi daie / cum inscriptione.

Tu mihi columnere cogeris.

A na drugiej stronie: Capti mulgus ad vium.

Złoty Zborowa: posłalina pomoc Heretikom 18000. złotych; kto-
rych Proporzec ma bydź połowicę biały a czarny z napisem, Occa-
sio dabit victoriam, & insperatum auxilium. Na drugy isy stro-
nie ten wiersz. Quo minimè reris gurgite piscis erit. Te pienia-
dze zawiószy Zyd wiuchtownych skorach, y odnycit, a pieniadze nązwał
Gleyta, od korey potczwariá gróssa od cętnarą plácił pozym oddawšy
ná gránicách pieniadze z skorami nązad do Krakowa przyiechal.

Drugi Zyd wymiół Czermonych złotych 20000. y przedał ie w
Prądze po trzy złote y po pięci groszy. Co wczyni 8666. ponieważ ná Zv-
dy nie máš práwá, wzdys trąznicy mieliby bydź ostrożni a wózkow y smo-
ły niechay dogladaia, bo w tych nieznacznie pieniadze wywóža.

Gdaniszczanie rákze za náše zbožá, co im dostátek wielki ślemy, co
im bogáctwa w ręce daiemy, iáko y zydow krzczonych, ze ich między soba
cierpiemy. Posłali prochw, y kół, y złotey miedzi síla, y rzemieślnikow
spotrzebę. Ci choragiew swa maia mieć ze dwiema krzyżami Czarna:
Napis ten ná iedney stronie, Da bellum Domine in diebus nostris.
a ná drugiey stronie. Arte doloq; vtendum est cum impar sis
viribus. iednak wieść przysła ze lego M. Pan Waier odiał zaskoczy-
wszy co.

Summa piechoty y z temi co w okretách Sto szesćdziesiąt
y szesć tysięcy y szesć set.

Konnych trzydziści tysięcy y pięć set.

Summa Summarum, sto dziewięćdziesiąt y siedm tysięcy
y sto ludzi.

Nad to ieszcze zostáia Szwedowie Sássowie/ Brauncs-
fowie/ Lucharkanie/ Pomorzanie/ Mekolburgeczanie/ Xiao-
żetá Janhálni/ y inše Ziemicie w domu pogotowiu kiedyby sie
co przydało.

Wiedzac tedy ráki Kontempt Religiey Náiaśniešy Brol
Ferdinand Czeski y Węgierski/ y wżgárde Máie-
řtatu swego/ a teraz Cesarz Chrześcianški/ aby sie ona przy-
powieść

powieść nie sferzysta Ridiculosa est sine potentia Virtus, aby
 sie tym Egypstlin morzom albo mŕycom odiał gdyż Deus cum
 per se iustus sit, iustam causam etiam in summo rerum discrimi-
 mine adiuvat, choć oni w wielkie woysko swoje vszła/ choć pie-
 niedzy wielkość mała/ przecie zginać musza/ bo contra legem
 & Regem podnieśli rąpiery swoje. Volubilis Rota fortunæ
 & infidelis Hæra.

Pompeius Magnus Centies vicies semel 83. millia homi-
 num occidit, naues 846. piratarum depreſſit. Castella & op-
 pida 1538, in fidem recepit, terras omnes à Meotida ad rubrum
 mare subegit, sed huic quoq; fortuna iam ſeni caput abſtulit
 & wy ſie ſtrzeście Czechowie / bo Tyrannorum brevis pote-
 ſtas. Co teraz nad Katoliſki czynicie/ co Kąplany Pańskie de-
 ſpektuiecie/ wam to ſie odda/ a nie długo: na to ſie zgadzają
 ſara, conſenſus, & aſſenſus omnium elementorum.

EXERCITVS.

INVICTISSIMI FERDI-

NANDI, REGIS BOHEMIÆ,

nunc Imperatoris Romani Imperij

PEDITATVS.

Dux Saxonie,	3000.
Comes de Bogouay,	3000.
Comes de Naſſau,	3000.
Comes de ligni qui eſt Belga?	3000.
Don de Fux, qui eſt Generalis tormentorum maiorum belli-	
corum,	3000.
Eorum qui ſpectabant ad D. Haudner bonæ memoriæ	
	1500.
Comitis à Tiſtemberg.	1500.
Comitis à Lolalto,	1500.
D. Rodolſi à Tiſenbach,	2000.
Dominorum Fucharorum,	2000.
D. Don Caſpari,	500.
D. Coloredi,	500.

^{1700.}
Sunt præterea duo millia, qui nullum habent Superiorem, nisi illum, qui est
inter illos Capitaneus Senior, & isti vocantur liberi.

D. á Mollant,	300.
D. Mari Bek,	300.
D. Capitanei Sibel,	300.
Summa	25400.

EQVITATVS.

D. de Valdenstein, quibus Rex soluit, hisce adiunxit alios

	300.
Quibus soluit ex sua pecunia, sunt ergo isti,	1300.
D. Don Baltazar.	1000.
Comitis Dompier,	1000.
Magnus Ducis,	500.
D. Libel,	500.
D. à Machan,	500.
D. Maximiliani à Lichtenstein,	500.
D. Coloneli Histerle iste est Bohemus,	500.
D. Capitanei Heller,	1000.
D. Colenilii à Collart,	100.
Capitanei Resolani iste est Italus.	100.
Capitanei Ioannis Legsi,	100.
D. á Szamboch,	100.
Vngarorum, qui iam sunt in Castris,	2000.
Aliorum Vngarorum qui sunt circa Viennam,	1500.
Aliorum qui iam sunt prope sodalitiū,	3000.
Summa	13800.

A iesli teraz Chryścćanie nieporćtuis Chryścćianow/ tedy
iuz nigdy.

Krol Hyšpćński Walonow 12000.

Krol Frćncuski 30000.

Saydaczný kćzćc Moskiewski elligerow prowadzi nć swć skode

4000.

A iesli ieszcze maćo bedzie. Galgć, Kandymier, Murza, asobliwi
probierze kiedy roskaże Orzeć biały y Pogonczyk, predko
przybćda we stu tysiecy.

Wenecowie, qui pecuniarum fortunę clauēs habent, niemięni

co myśla.

NO.

